

RØROS TWEED AS
Tollef Bredals vei 8 (JE)
7374 Røros

Oslo, 13. mai 2024

Deres ref.:
Kenneth Langseth

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2022/667
2024.0101.miljodir

Saksbehandler:
Gro Hagen

Rapport etter tilsyn 16. april 2024

Denne rapporten omhandler forhold som ble avdekket under tilsyn hos RØROS TWEED AS (virksomhetsnummer: 971744812).

Rapporten består av følgende deler:

- Del 1: Resultatet av tilsynet
- Del 2: Miljødirektoratets vurdering og begrunnelse
- Del 3: Informasjon om tilsynet
- Del 4: Annen informasjon

Del 1: Resultatet av tilsynet

Denne delen gir en oversikt over resultatet av tilsynet og hva dere må gjøre til gitte frister. Nærmere beskrivelse er gitt i [del 2](#).

Miljødirektoratet avdekket avvik som dere må rette snarest

Miljødirektoratet avdekket følgende avvik under tilsynet:

- Avvik 1: Virksomhetens utslippskontroll og måleprogram har mangler
- Avvik 2: Virksomheten har ikke rapportert utslippsdata for 2023 innen fristen
- Avvik 3: Virksomheten har i 2023 hatt utslipp til vann over grenseverdien
- Avvik 4: Virksomheten har ikke oppdatert opplysningene i produktregisteret og to importerte kjemikalier er ikke deklart
- Avvik 5: Virksomhetens dokumenterte internkontroll har mangler

Avvik er manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

RØROS TWEED AS må snarest rette opp avvik. Dere må sende Miljødirektoratet en skriftlig tilbakemelding som viser hvordan avvik er rettet innen 25. juni 2024.

Miljødirektoratet påpeker anmerkninger

Vi har følgende anmerkninger:

- Anmerkning 1: Virksomhetens lagring av tomemballasje på farlig avfallslager kan forbedres
- Anmerkning 2: Virksomhetens rutine for mottak av sikkerhetsdatablad kan forbedres

Anmerkning er et forhold som vi mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke er manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Dere må betale gebyr

RØROS TWEED AS må betale et gebyr på 38 900 kr for tilsynet.

Vi ber om tilbakemelding fra dere på epost

Vi ber om at dere sender all skriftlig tilbakemelding til post@miljodir.no ved Gro Hagen. Merk svaret med saksnummer 2022/667 og tilsynsnummer 2024.0101.miljodir.

Del 2: Miljødirektoratets vurdering og begrunnelse

Avvik 1: Virksomhetens utslippskontroll og måleprogram mangler

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Røros Tweed AS, vilkår om utslippskontroll og måleprogram, punkt 10.1

Beskrivelse av krav

Virksomheten skal gjennomføre målinger av utslipp til luft og vann. Målinger omfatter volumstrømsmåling, prøvetaking, analyse og beregning. Målinger skal utføres slik at de blir representative for virksomhetens faktiske utslipp og skal som et minimum omfatte komponenter som er uttrykkelig regulert gjennom grenseverdier i tillatelsen eller forskrifter.

Virksomheten skal ha et måleprogram som inngår i den dokumenterte internkontrollen.

Når bedriften utarbeider måleprogrammet, skal den:

- velge prøvetakingsfrekvenser som gir representative prøver
- vurdere usikkerhetsbidragene ved de forskjellige trinn i målingene (volumstrømsmåling - prøvetaking - analyse - beregning) og velge løsninger som reduserer den totale usikkerheten til et akseptabelt nivå

Måleprogrammet skal beskrive de forskjellige trinnene i målingene og begrunne valgte metoder. Det skal gå fram av måleprogrammet hvilke usikkerhetsbidrag de ulike trinnene gir.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Virksomheten har et prøvetakingsprogram for utslipp til vann som blant annet gir en oversikt over frekvens for prøvetaking (fire ganger pr år) med en kort beskrivelse av prøvetaking og referanse til analysemetoder. Det mangler imidlertid et helhetlig måleprogram som beskrevet i tillatelsen punkt 10.1.

Under tilsynet ble det avdekket følgende mangler i virksomhetens måleprogram:

- Pesticider står ikke oppført i virksomhetens prøvetakingsprogram og virksomheten har ikke målt utslipp av pesticider til vann på mange år. Pesticider er en utslippskomponent med grenseverdi i tabell 3.1 i tillatelsen og skal inkluderes i måleprogrammet.
- Beskrivelse av måleutstyr og prøvetakingsprosedyren som operatøren bruker når vannprøvene skal tas, er ikke inkludert i virksomhetens måleprogram. Under befaringen viste virksomheten en papirutgave av prøvetakingsprosedyren som lå i avløpsrommet ved siden av prøvetakeren.
- Det mangler begrunnelse for valgt prøvetakingsfrekvens i måleprogrammet. Virksomheten opplyste at frekvensen på fire ganger i året var bestemt for flere år tilbake, men de kunne ikke redegjøre for hva som ligger til grunn for frekvensen som er valgt. De opplyste at driften går jevnt på dagtid 5 dager pr uke hele året. Avløpsvannet kommer batchvis fra vaskeprosessen som har ca samme antall vaskebatcher hver uke. Det er automatisk prøvetaking av avløpsvannet over 7 dager fra mandag til mandag fire ganger pr år.
- Måleprogrammet mangler beskrivelse av hvilke krav som gjelder for fyringsanlegget og hvilke målinger som gjennomføres av utslipp til luft. I tillatelsen punkt 1 om produksjonsforhold/utslippsforhold er det oppgitt at virksomheten har et anlegg for energiproduksjon med 2 MW innfyrt effekt. Dette ble bekreftet av virksomheten under tilsynet. Anlegget fyres med LPG og har mer enn 500 driftstimer pr år. Utslipp til luft fra dette anlegget reguleres av kapittel 27 i forurensningsforskriften

Avvik 2: Virksomheten har ikke rapportert utslippsdata for 2023 innen fristen

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Røros Tweed AS, vilkår om rapportering til forurensningsmyndigheten, punkt 10.3

Beskrivelse av krav

Bedriften skal innen 1. mars hvert år rapportere utslippsdata fra foregående år til Miljødirektoratet.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Virksomheten hadde pr 16. april 2024 ikke levert egenrapporten for 2023.

Det ble opplyst under tilsynet at de jobbet med å få de siste tallene på plass og skulle sende inn i løpet av de nærmeste dagene.

Avvik 3: Virksomheten har i 2023 hatt utslipp til vann over grenseverdien

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven Røros Tweed AS, vilkår om utslipp til vann og utslippsbegrensninger, punkt 3.1

Beskrivelse av krav

Virksomheten har en utslippsbegrensning for KOF på 800 mg/l (ukesmiddel), jf vedtak fra Miljødirektoratet datert 21.06.2013.

Vedtaket fra 2013 erstatter utslippsgrensen på 450 mg/l (ukesmiddel) som står i tillatelsen datert 06.07.2012.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Under tilsynet viste virksomhetens utslippsanalyser fra 2023 at KOF var målt over grenseverdien for alle fire målinger som ble gjennomført i 2023: 1100 mg/l (april), 1000 mg/l (juni), 1300 mg/l (november), 1200 mg/l (desember).

Avvik 4: Virksomheten har ikke oppdatert opplysningene i produktregisteret og to importerte kjemikalier er ikke deklarerert

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- deklareringsforskriften § 4 Plikt til å deklare kjemikalier og § 8 Oppdatering av informasjon

Beskrivelse av krav

Enhver som i Norge produserer eller importerer til Norge 100 kg eller mer pr. år av en farlig kjemikalie, skal deklare kjemikaliet til Miljødirektoratet for registrering i produktregisteret. Den ansvarlige for deklarasjonen skal uten ugrunnet opphold oppdatere opplysningene i produktregisteret dersom det skjer endringer i informasjonen som kreves.

Dersom deklarasjonen av kjemikaliene gjøres av utenlandsk leverandør på vegne av den norske virksomheten, skal den norske virksomheten være registrert som kunde i produktregisteret. Det er den norske virksomheten som er ansvarlig for at opplysningene er oppdaterte.

Deklareringspliktige kjemikalier skal være deklarerert til Miljødirektoratet senest når omsetning eller yrkesmessig bruk begynner i Norge.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Virksomheten importerer mer enn 100 kg pr år av to faremerkete kjemikalier

- Foryl FB4
- Breviol ELN

Ingen av disse er deklarerert i produktregisteret.

Røros Tweed AS står oppført som kunde i produktregisteret pr 16. april 2024 for følgende kjemikalier som de opplyste under tilsynet at de ikke importerer lenger:

MIRALAN Q-01, ALBAFLOW UNI-01, MIRALAN LTD, ALBEGAL SET, LANASOL YELLOW 4G, Lanasol Deep Black CE-2B.

Informasjonen i produktregisteret skal til enhver tid være oppdatert og det er Røros Tweed som har ansvaret, selv om de benytter seg av at leverandøren deklarerer på vegne av de.

Avvik 5: Virksomhetens dokumenterte internkontroll har mangler

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- internkontrollforskriften § 5 andre ledd nr. 1 og nr. 7

Beskrivelse av krav

Virksomheten skal sørge for at de lover og forskrifter i helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen som gjelder for virksomheten er tilgjengelige, og ha oversikt over de krav som er av særlig viktighet for virksomheten. Virksomheten skal iverksette rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Virksomheten har et nytt HMS/IK system fra 2022/2023. Det er under oppbygging og virksomheten opplyste at de ikke er helt i mål med rutiner for områdene utslipp til luft og vann, kjemikalier og farlig avfall.

Virksomheten mangler blant annet dokumenterte rutiner for:

- Kalibrering av prøvetaker og vannmengdemåler for utslippskontroll til vann.
De opplyste under tilsynet at prøvetaker ble montert høsten 2017 og at den ikke er kalibrert siden det.
- Deklarering og oppdatering av opplysninger i produktregisteret
- Mottak av sikkerhetsdatablad.
Virksomheten kjøper og bruker farenmerkete kjemikalier og skal motta et sikkerhetsdatablad fra leverandøren av disse. Noen av de fremviste sikkerhetsdatabladene under tilsynet er ikke oppdatert etter dagens regelverk. Se også anmerkning 2
- Håndtering av farlig avfall.
Virksomheten har en instruks for farlig avfall i det nye IK systemet. Instruksen ble sist revidert 15.11.2022 og er ikke tilpasset dagens praksis for håndtering av farlig avfall. For eksempel så har virksomheten en avtale med avfallsaktøren Veglo fra 2020 om faglig bistand, henting og transport av farlig avfall. Denne avtalen er ikke nevnt i instruksen. Det er heller ikke nevnt i instruksen hvem som har ansvar for deklarerer av farlig avfall.
- Utslipp til luft fra fyringskjele.

Virksomheten kunne under tilsynet ikke redegjøre for de kravene som gjelder for utslipp til luft fra deres fyrkjele og ikke fremvise dokumentasjon i internkontrollen for hvordan virksomheten sikrer at kravene i forurensningsforskriften kapittel 27 følges opp. De opplyste at en ekstern konsulent er engasjert av virksomheten for kontroll med fyrkjelen. Miljødirektoratet har i etterkant av tilsynet mottatt en rapport (09 Forbrenningsrapport gass) datert 27.10.2023 som viser 0 ppm CO i denne målingen.

Anmerkning 1: Virksomhetens lagring av tom emballasje på farlig avfallslager kan forbedres

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Virksomheten har et farlig avfallslager i kjelleren. Rommet fremsto som ryddig og oversiktlig.

Under befaring observerte vi at det sto mange 20 literskanner og 200 liters fat i rommet med faremerking. Virksomheten opplyste at dette var tom emballasje, noe som stemte da vi kontrollerte ved å kjenne på emballasjen at den var tom. Siden det er faremerking på emballasjen og det ikke er merket spesifikt at det er tom emballasje, kan de forveksles med emballasje som inneholder farlig avfall.

Virksomheten opplyste at det ikke var noen spesiell grunn til at tom emballasje ble oppbevart der og det skulle ryddes opp snarest. Under befaringen var det ikke noe farlig avfall lagret i rommet.

Anmerkning 2: Virksomhetens rutine for mottak av sikkerhetsdatablad kan forbedres

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Virksomheten importerer og bruker noen kjemikalier som krever sikkerhetsdatablad. En stikkprøvekontroll av to sikkerhetsdatablader (Foryl FB4 og Breviol ELN) viser at de ikke er oppdatert etter siste revisjon av Reach vedlegg II (forordning 2020/878) som har vært gjeldende i Norge siden 21.juni 2021:

- Foryl FB4, sist revidert 02.06.2015
- Breviol ELN, sist revidert 02.03.2020.

Eksempler på informasjon som ikke er oppdatert:

- norsk nødnummer i avsnitt 1.4
- deklarasjonsnummer fra produktregisteret i avsnitt 15
- flere titler på avsnittene er ikke oppdatert f.eks. avsnitt 11.1
- nye obligatoriske avsnitt mangler f.eks. 11.2.1 og 12.6

Det er leverandøren av sikkerhetsdatabladet som har plikt til å levere oppdatert sikkerhetsdatablad, men Røros Tweed kan forbedre sine rutiner for mottak av sikkerhetsdatablad for å sikre at informasjonen de får er oppdatert.

Vedtak om gebyr

Miljødirektoratet vedtar at RØROS TWEED AS må betale et gebyr på 38 900 kr for tilsynet. Dette tilsvarer sats 1 for tilsyn av inntil en dags varighet og er gitt på bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk. Vedtaket er gitt med hjemmel i forurensningsforskriften § 39-7.

Dere vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen.

Miljødirektoratet er pålagt å ta gebyr for tilsyn på forurensningsområdet. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Vi viser til varsel om gebyr 16. april 2024 og til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Dere har rett til å klage

Dere har rett til å klage på vedtaket. Retten til å klage er gitt i forvaltningsloven kap. VI. En klage bør være skriftlig begrunnet og må sendes til Miljødirektoratet innen tre uker etter at dere mottok dette brevet. En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsatt ovenfor må betales inn. Dersom vi tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

Del 3: Informasjon om tilsynet

Gjennomføring av tilsynet

Tilsynet er gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven og produktkontrollloven overholdes. Vår hjemmel til å føre tilsyn er forurensningsloven § 48 og produktkontrollloven § 8. Rapporten gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av RØROS TWEED AS sitt miljøarbeid eller miljøstatus.

Tilsynet er en del av Miljødirektoratets risikobaserte tilsyn.

Fra Miljødirektoratet deltok

- Gro Hagen
- Mari Kaarfald Stubberud (ansatt i miljøvernavdelingen hos Statsforvalteren i Møre og Romsdal, på hospitering hos Miljødirektoratet da tilsynet ble gjennomført)

Kontaktperson hos RØROS TWEED AS

- Kenneth Langseth

Anlegg kontrollert

- Røros Tweed AS, Røros

Varer kontrollert

Følgende varer ble kontrollert under tilsynet:

- Foryl FB4
- Breviol ELN

Tema kontrollert

Følgende tema ble kontrollert knyttet til Forurensende aktivitet:

- Internkontroll
- Produsentansvar avfall
- Utslipp til vann
- Måleprogram
- Utslipp til luft

Følgende tema ble kontrollert knyttet til Kjemikalie:

- Substitusjonsplikt
- Deklarering
- Sikkerhetsdatablad

Regelverk

Tilsynet omfattet følgende regelverk:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven)
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven
- Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften)
- Forskrift om begrensning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter (produktforskriften)
- Lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven)
- Forskrift om deklareringsregisteret (deklareringsforskriften)
- Forskrift om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger (CLP-forskriften)
- Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH-forskriften)

Fremlagt dokumentasjon

Fremlagt dokumentasjon som ble benyttet for å verifisere faktiske forhold under tilsynet:

- Utslippsanalyser og analyserapporter for 2023
- Prøvetakingsprogram
- Instruks for farlig avfall og avtale med ekstern avfallsaktør
- Forbrenningsrapporter fyrkjele
- Sikkerhetsdatablader for fire kjemikalier

Del 4: Annen informasjon

Andre forhold

- Virksomheten opplyste at de ikke bruker møllmiddel
- Virksomheten opplyste at de fikk nytt HMS system i 2022/2023 og at de jobber med å bygge opp systemet og legge inn nye rutiner og oppdatere de eksisterende.
- Gjeldende tillatelse fra Miljødirektoratet er fra 6. juli 2012. I tillegg har virksomheten enkeltvedtak på økt utslippsgrense for KOF fra 2013. Virksomheten opplyste at de vurderer å søke om ytterligere øking av utslippsgrensen for KOF. De har heller ingen oljeutskiller eller utjevningsbasseng for slam, noe som er omtalt i tillatelsen.
- Securon 540 er en kjemikalie som brukes i vaskeprosessen av tekstilene. Det er opplyst i avsnitt 3.2 i sikkerhetsdatabladet (revidert 22.10.2019) at kjemikaliet inneholder en fosforforbindelse uten at det er spesifisert nærmere hvilken forbindelse eller hvor mye. Vi gjør oppmerksom på at fosfor er regulert i [produktforskriften](#) § 2-12 vaskemidler – Innhold av fosfor. Det er et nasjonalt forbud og gjelder ikke i EU.
- Virksomheten har ikke renseanlegg, men en anordning der vaskevann fra produksjonen slippes gjennom en sil og inn i et kar med volum ca 1000 l. Vann i overløp fra karet renner ned i en kum som har direkte utslipp til kommunalt avløpsnett. Lo fjernes manuelt fra silen og kummen.
- Fyringskjelen har > 500 driftstimer pr år

Dere har anledning til å kommentere på rapporten

Dere har anledning til å kommentere på faktiske feil i denne rapporten. Eventuelle kommentarer må sendes Miljødirektoratet innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Rapporten vil være offentlig tilgjengelig

Denne rapporten er tilgjengelig for offentligheten via Miljødirektoratets postjournal på miljodirektoratet.no, i tråd med offentlighetsloven.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Einar Knutsen
seksjonsleder

Gro Hagen
tilsynsleder

Kopi til:

- Statsforvalteren i Trøndelag
- Røros kommune